

62-87

03 Ekim 2017
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **26487**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-10337)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 06.01.2017 tarihli ve 43452547-120.07-76537 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Elif Doğan TÜRKMEN'in tarafıma tevcih ettiği 7/10337 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-10337 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4:

1972 yılından 2016 yılına kadar aralıksız ve tüm ülke çapında istisnasız uygulanan Yaz saati uygulaması 08.09.2016 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararıyla kalıcı hale getirilmiştir. Kamuoyunda tartışmalara neden olan söz konusu uygulama ile vatandaşlar sabahları karanlıkta kalkıp işe ve okula giderken, yine karanlıkta eve dönmek zorunda kalmışlardır.

Alınan bu kararın enerji tasarrufu sağlayıp sağlamadığı konusu da ayrı bir tartışma konusu olmuştur. Ayrıca AB ülkeleri ile Türkiye arasındaki saat farkının ticari hayatı da olumsuz etkilediği belirtilmektedir.

Yine Elektrik Mühendisleri Odasının yaptığı çalışmaya göre de yaz saati uygulamasının elektrik tasarrufu sağlamadığı aksine elektrik tüketiminde artışa neden olduğunu da ortaya koymaktadır. Kasım ayında ekonomideki yavaşlamaya ve sıcaklıkların mevsim normallerinde seyretmesine rağmen elektrik tüketiminde bir önceki yılın aynı dönemine göre artış yaşanmıştır.

Bu çalışmaya göre son 5 yılın Kasım ayı tüketimlerine bakıldığında bu yıl ilk kez elektrik tüketimi, geçen yılın aynı aya göre yüzde 6,5 düzeyinde rekor artış göstermiş, 22,7 milyar kilovat saat ile en yüksek düzeyine ulaşmıştır.

Özellikle elektrik tüketiminin yoğun olduğu İstanbul, Ankara, Kocaeli, İzmir ve Bursa gibi büyük illerde sabah okula ve işe gitmek için gün doğmadan kalkılmak zorunda kalınmasının yarattığı sıkıntılar bir yana hanelerde elektrik tüketiminin de artmasına neden olmuştur.

Kalıcı hale getirilen yaz saat uygulaması; vatandaşa sıkıntı yaratırken, saat farkının açılması nedeniyle yurtdışı iletişim ve ticari hayatını olumsuz etkilemiş ve elektrik tüketiminde tasarruf bir yana artış yaşanmış ve neticede bu uygulama sosyal ve ekonomik alanda olumsuz etkilere neden olmuştur. Bu bağlamda;

- Yaz saati uygulamasının kalıcı hale getirilmesinin ekonomik ve sosyal alanda yarattığı bu sıkıntılar hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Söz konusu uygulamanın elektrik tüketiminde artışa neden olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Vatandaşların işe ve okula karanlıkta gidip eve karanlıkta dönmeleri nedeniyle yaşadıkları sıkıntıyı gidermek için okul ve mesai saatlerinde bir değişikliğe gitmeyi düşünüyor musunuz?
- Kalıcı yaz saati uygulamasından vazgeçmeyi ve Türkiye şartlarına ve coğrafyasına uygun yaz-kış saati uygulamalarına tekrar dönecek misiniz? Açıklar mısınız?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Yaz saati uygulamasının etkilerinin bilimsel olarak incelenmesi ve raporlanması amacıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından bilimsel bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bahse konu bilimsel araştırma sonuçları yaz saati uygulamasının enerji tüketimine etkisi ile psikolojik/sosyolojik etkilerinin incelenmesi olarak iki kısımda ele alınmıştır. Bilimsel araştırma sonuçları, ülkemizin jeopolitik konumu ile doğusu ve batısı arasındaki doğal saat farkları da dikkate alındığında uygulanmakta olan saat diliminin sürekli GMT+3'e geçirilmesinden elde edilecek enerji verimliliği kazanımları (yıllık bazda aydınlanma süreleri, gün ışığı kullanımı vb. dâhil olmak üzere) ile psikolojik/sosyolojik etkilerin (saat değişimlerinin getirdiği kaygı, stres, depresyon) yaratacağı olumsuzlukların da azaltılmasına katkı sağlayacağını göstermektedir.

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ELİF DOĞAN TÜRKMEN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10337)**

Bilindiği üzere 30 Ekim tarihinden itibaren kış saati uygulamasına geçilmeyerek yaz saati uygulaması etkilerinin görüldüğü dönem başlamıştır. Kısa süreli veriler üzerinden yapılan analiz tasarruf açısından olumlu olmakla birlikte veri miktarı, çeşidi, istatistiksel karşılaştırılabilirlik yöntemleri geliştirilerek daha detaylı çalışma yapılmasına devam edilmektedir. Bununla birlikte, 8:00-17:00, 8:30-17:30, 9:00-18:00 mesai saatleri için ayrı ayrı 81 il için çalışma yapılmış, yaz saati uygulamasının toplam aydınlık süresini artırdığı tespit edilmiştir. Diğer yandan enerji tasarrufuna dair de analizler önce /sonra analizi şeklinde yapılmaktadır. Bu çalışmalarda da elektrik tüketiminde İstanbul Teknik Üniversitesi'nin raporunda yer alan tasarruf hesaplamalarına uygun olarak olumlu etkisi gözlemlenmektedir.

Yaz saatinin tüm yıl boyunca uygulanmasıyla akşam mesai ve okul çıkışlarına denk gelen karanlık zaman dilimi azaltılmış ancak oluşan karanlık, batı illerimizde sabah saatlerini kısmen etkilemiştir. Diğer yandan kış saati uygulamasının yapıldığı geçtiğimiz yıllarda yine 7:30 ve öncesi evden ayrılmak durumunda kalan öğrenciler karanlıkta yola çıkmakta, ayrıca 16:00 ve sonrasında karanlıkta dönmekte idi. Yaz saati uygulaması ile çocukların karanlıkta yolculuk etmesi en azından akşam saatlerinde engellenmiş olmaktadır. Dolayısıyla konunun etrafıca analiz edilmesi ilgili kurum ve kuruluşlarca, varsa oluşan risk analizlerine göre ek önlemler alınması gerekmektedir. Bunun yanı sıra; Bakanlığımızca ilgili tüm kurum ve kuruluşlara söz konusu uygulamanın etkisi nedeniyle oluşabilecek önlemlerin kurum ve kuruluşların kendi görev ve sorumluluk alanları içerisinde alınmasına dönük resmi bilgilendirme yapılmıştır.

Bilgi edinme vb. her türlü gelen talep, öneri, şikâyet kayıt altına alarak cevaplanmaktadır. Uzun yıllardır devrede olan uygulamada vatandaşlarımızdan, kurum ve kuruluşlardan gelen talepler sistematik olarak takip edilmektedir. Yaz saati uygulamalarına dair gelen talepler içerisinde kış saati uygulamasına dönmek, uygulamaya dair bilgi talebi, memnuniyet, sabah saatlerinde ikili öğretimde okulların erken başlaması nedeniyle sabah erken karanlığında başlaması gibi konular iletilen başlıca konular arasında yer almaktadır. Diğer yandan, vatandaşlarımızın söz konusu uygulama hakkında memnuniyet ve uygulamanın devamı niteliğinde talep dilekçelerinin de alınmakta olduğu da bilinmelidir.

Bakanlar Kurulu Kararı ile ülkemizde yaz saati uygulamasının yıl boyunca uygulanmasına geçilmiş olup, uygulamanın etkileri yakından izlenmekle birlikte bu aşamada saat uygulamasının yeniden değiştirilmesine yönelik alınmış herhangi bir karar veya bu yönde yapılan herhangi bir hazırlık bulunmamaktadır.